

Dr. Prikkebeen (c) (Tm)2014

De spraakverwarring tussen acupunctuur en rest van geneeskunde voorbij

---

Op de webstek van *VoetballInternational* verscheen op 18 oktober 2011 een artikel over Kees Kwakman, voetballer bij FC Groningen (<http://www.vi.nl/Nieuws-item/209361/Mijn-bleesureheeft-te-maken-met-agressie-en-woede.htm>). Kwakman werd lange tijd geplaagd door een liesblessure. Deze blessure knapte pas op nadat een 'alternatieve genezer' verbinding legde tussen Kwakman's liesblessure en emoties als woede, en hij met deze emoties aan het werk ging.

In het artikel legt Kwakman aan de journalist uit dat 'bepaalde punten van de lever helemaal niet meer functioneerden'. In eerste instantie klinkt het volkomen onzinnig dat een liesblessure ook maar iets met de lever te maken zou hebben, nog afgezien van het idee dat de

lever punten zou hebben die al dan niet zouden kunnen functioneren. Hierover valt veel te verduidelijken.

Eerst een metafoor: De bril waardoor je kijkt en de hoek van waaruit je kijkt bepalen de contrasten en contouren die je ziet. Op een tafel staat een lichtblauwe theepot met gele stippen. Twee personen kijken vanuit verschillende richtingen en elk met een anders gekleurde bril naar de theepot. De een beschrijft een *rond* potje met aan de *voorkant links* een lange *tuit*, bedekt met een dekseltje met een ronde knop erop en benoemt de opvallend *blauwe* kleur. (Zijn bril heeft gelige glazen.) De ander beschrijft een rond potje met opvallende gele stippen op een *grijzige* achtergrond met *rechtsvoor* een *rond oor* er aan. (Diens bril heeft blauw getinte glazen). Beiden zijn het hartgrondig oneens over het bestaan van een *tuit* of een *oor* en over de *kleur*. Ze hebben wel overeenstemming over de vorm van de pot en het uiterlijk van het dekseltje. Heeft er één nu meer gelijk dan de ander? Wanneer je door een gele bril en vanuit een bepaalde richting kijkt, en je wat je ziet uitlegt in termen van iemand die vanuit een andere richting met een blauw getinte bril kijkt, zal wat je zegt als volslagen onzin klinken. Maar als je vanuit je eigen kader de realiteit uitlegt, zal de ander je evenmin begrijpen.

Het is belangrijk te beseffen vanuit welk referentiekader je naar de realiteit, bijvoorbeeld een voetballer met een liesblessure, kijkt. Beschrijf je een mens met een blessure vanuit de optiek van de 'westerse' geneeskunde, dan dan vallen weefselbeschadiging en functiebeperking op, en misschien ook de aard van de pijnbeleving. Beschrijf je die mens vanuit de optiek van traditionele Chinese geneeskunde, dan vallen andere kwaliteiten op die amper te benoemen zijn in de taal van de westerse geneeskunde. Zolang elk binnen zijn eigen kader blijft benoemen wat hij ziet, heeft elk gelijk. Ook kan elk vanuit het eigen kader veranderingen ten goede proberen te bewerkstelligen aan de waargenomen realiteit.

De traditionele Chinese geneeskunde, waarin de acupunctuur haar wortels heeft, beschrijft de realiteit vanuit een kader van elkaar beïnvloedende *elementen*, waarvan de essentie door het lichaam gaat via wat men *meridianen* is gaan noemen. Onder de invloedssfeer van elk element horen ook orgaanenergiestromen. Deze energiestromen beïnvloeden elk verschillende lichaamsfuncties en organen, maar ook psychisch functioneren. De ene energiestroom door een meridiaan kan erg worden belemmerd door een overmatige emotie zus, de andere juist door een emotie zo. Maar ook een teveel of tekort aan warmte of koude, droogte of vochtigheid, enzovoort kan deze energiestroom negatief beïnvloeden. Deze energiestromen bewegen zich - nog steeds

binnen het traditioneel Chinese referentiekader - langs denkbeeldige banen (de meridianen) waarop punten gelegen zijn die onder veranderende omstandigheden terug te vinden zijn aan een verandering in elektrische huidweerstand ter plekke. Acupunctuurpunten zijn zulke punten. Deze punten zijn overigens goed te vinden met natuurwetenschappelijke instrumenten die veranderingen in de elektrische huidweerstand kunnen meten.

Een van deze meridianen wordt *levermeridiaan* genoemd. Deze heeft maar weinig uit te staan met dat wat westerse geneeskunde verstaat onder het *orgaan* lever. Maar deze levermeridiaan verloopt 'toevallig' wel precies over de lies. En binnen het traditionele Chinese denkkader is het juist een overmatige emotie als woede die de stabiliteit aantast van de levermeridiaan, die ondermeer over de lies verloopt en invloed kan hebben op structuren en weefsels ter plekke.

De 'genezer' die Kwakman bezocht kent de relatie tussen de overmatige emotie woede en verstoring van flow door de levermeridiaan en het optreden van klachten ter hoogte van de lies. Wanneer vanuit traditioneel Chinees denkkader overmatige woede de oorzaak was voor verstoring in de levermeridiaan, zul je dus de woede moeten loslaten of kanaliseren om de levermeridiaan weer harmonieus te krijgen ... én de liesklachten te laten verdwijnen. Daarbij bleken bepaalde punten op de huid gevonden te kunnen worden, waaruit de onbalans van wat de traditionele Chinese geneeskunde *leverenergie* noemt kan worden afgeleid. Kwakman geeft aan dat het praktisch nut heeft gehad om vanuit dit kader naar zijn liesblessure te kijken.

Toch is het spreken in beelden die relaties leggen tussen emoties, organen en lichamelijke klachten eigenlijk ook weer niet zo vreemd als het lijkt. We kennen in Nederland toch genoeg 'zwartgallige' mensen, die ziek worden wanneer ze 'iets op hun lever hebben' maar niet 'hun gal willen of durven spuwen'? Deze beelden zijn - niet alleen in taalgebruik - ons via de Europese Middeleeuwse geneeskunst aangereikt en ze zijn afkomstig van de (Griekse) vader van de geneeskunde zelf: Hippocrates.

Westerse geneeskundigen doen er goed aan om redeneringen die gedaan worden vanuit het 'kijken door een andere bril' niet af te doen als onzin. 'Alternatieve' behandelaars doen er goed aan om in hun uitleg aan cliënten en aan westers denkende zorgprofessionals te benadrukken dat hun woorden als *lever*, *nier*, *maag*, *milt* enzovoort iets anders betekenen dan de organen zoals die in het lichaam worden aangetroffen.

Acupunctuurartsen zijn de gezondheidszorgprofessionals bij uitstek die die signalen, door zowel de ene als de andere bril bekeken, weten te interpreteren en naar elkaar weten te vertalen. Er is wetenschappelijk bewijs voor wat veel patiënten - voelballers inkluis - al lang weten, namelijk dat acupunctuur effectief is tegen pijn. Morfine is de sterkste westers geneeskundige pijnstillers. Wanneer je iemand die morfine tegen pijn krijgt het middel naloxon geeft, blokkeert dat de werking van de morfine en komt de pijn terug. Wanneer iemand verlichting van pijn ervaart na acupunctuurbehandeling, en daarna naloxon krijgt toegediend ... komt net als na morfinebehandeling óók de pijn terug! Dit naloxon-effect is als het ware het dekseltje op de theepot.

De theepot blijft echt dezelfde, ongeacht de beschrijving die we er zelf aan geven, en ondanks dat de beschrijving van anderen ons belachelijk lijkt. Maar als het onder de theepot nat is, en een ander mij vertelt dat er nattigheid druppelt door een tuit die ik zelf nog nooit gezien heb, dan hoeft die ander dus niet per definitie ongelijk te hebben, ook al snap ik er zelf geen barst van.

Toine Korthout, arts

Bron: Toine Korthout, arts (www.natuurlijkbeteter.com)